Rapport

2012:3

Marknadskontroll av barnvagnar – uppföljning 2011

Konsument verket • KO

2012:3 Marknadskontroll barnvagnar –uppföljning 2011
Konsumentverket 2012

Utredare: Annika Ahlberg (projektledare) och Anna Stridsberg

Sammanfattning

Som en uppföljning av marknadskontrollen av barnvagnar som gjordes 2009–2010 har Konsumentverket provat en uppdaterad version av en av de vagnar som då provades. Vagnen heter Nowalex Focus Comfort och är enligt tillverkaren en förbättrad version av Nowalex Focus. Säkerhetsbristerna som konstaterades hos Nowalex Focus ska enligt tillverkaren vara åtgärdade. Vagnen provades på danska Forbrugerlaboratoriet, som är ackrediterat för barnvagnsprovningar enligt den europeiska barnvagnsstandarden SS-EN 1888:2003 + A1/A2/A3:2005. Efter provning kunde Konsumentverket konstatera att flera fel kvarstår från Nowalex Focus, samt att Nowalex Focus Comfort har ytterligare ett antal mycket allvarliga brister. Konsumentverket beslutade därför att vagnen inte längre får säljas samt att de vagnar som redan finns på marknaden ska återkallas från konsument.

Innehållsförteckning

1 Inledning 5

2 Bakgrund 5

3 Syfte & Förväntat resultat 6

4 Metod 6

4.1 Urval 6

4.2 Provning 6

5 Resultat 7

5.1 Provade vagnar 7

5.2 Säkerhetsbrister 7

5.2.1 Klämrisk 8

5.2.2 Foder liggdel 8

5.2.3 Brister i effektivitet hos selen 9

5.2.4 Installation av sittdelen på chassit 9

5.2.5 Stabilitet 10

5.2.6 Brister i effektivitet hos sele 10

5.2.7 Brister i effektivitet hos sele 11

5.2.8 Användarinstruktioner 11

5.3 Övriga anmärkningar 12

5.3.1 Suffletten passar inte runt sittdelen då den är i liggläge. 12

5.3.2 Samtliga seleskrokar felmonterad på bägge vagnarna. 13

5.3.3 Åtkomligt skum på bygeln 13

5.3.4 Flera klämrisker och vassa kanter 14

6 Slutsatser 15

7 Åtgärder 15

1 Inledning

Konsumentverket har bland annat till uppgift att övervaka efterlevnaden av produktsäkerhetslagen (2044:451, PSL). Lagen har till syfte att motverka att varor och tjänster orsakar skada på person. Det är näringsidkare som ansvarar för att de produkter de tillhandahåller är säkra och enligt PSL är barn en grupp konsumenter som betraktas som särskilt skyddsvärda. Som ett led i verkets tillsynsarbete genomförs med jämna mellanrum marknadskontroller av barnartiklar, däribland barnvagnar, då just barnvagnar svarar för en stor del av de anmälningar om farliga varor som varje år kommer in till Konsumentverket.

2 Bakgrund

2009-2010 genomförde Konsumentverket en marknadskontroll som hade till syfte att minska antalet allvarliga brister hos barnvagnar samt att uppmärksamma bransch och konsumenter om bristerna. Projektet fick mycket stor genomslagskraft och majoriteten av näringsidkarna åtgärdade de påtalade felen genom rättelse eller återkallelse. Dock har en av näringsidkarna, den då ledande återförsäljaren av barnvagnen Nowalex Focus, valt att inte inkomma med den information som Konsumentverket begärt in. Det är också ovisst om de har återkallat barnvagnarna enligt Konsumentverkets rekommendation.

I marknadskontrollen uppvisade Nowalex Focus ett stort antal fel vilka vart och ett var tillräckligt allvarligt för att motivera en återkallelse. Enligt tillverkaren har felen åtgärdats och vagnen har bytt namn till Nowalex Comfort. Tillverkaren har också uppgett att Nowalex Focus inte längre tillverkas. Konsumentverket har dock aldrig fått information om hur felen åtgärdats eller huruvida vagnen återkallats och flera andra återförsäljare säljer fortfarande Nowalex Focus.

Mot bakgrund av ovanstående initierades i juni 2011 en uppföljande marknadskontroll där Nowalex Focus och Nowalex Comfort ingick.
Då Konsumentverket även har fått in ett antal produktsäkerhetsärenden på ytterligare en vagn av samma tillverkare, inkluderades även Nowalex Senator i marknadskontrollen.

3 Syfte & Förväntat resultat

Syftet är att genomföra en marknadskontroll som en uppföljning av Konsumentverkets stora kontroll av barnvagnar 2009-2010. Misstanke finns att verkets påpekande om brister inte följts av alla näringsidkare som utlovats. Förväntat resultat är att eventuella barnvagnar som fortfarande säljs med kvarstående brister kommer att upptäckas och ärenden kommer i dessa fall startas för att komma till rätta med de allvarligaste problemen. Ärenden kommer dock inte att hanteras inom ramen för projektet.

4 Metod

4.1 Urval

Totalt fanns vid projektets början fyra återförsäljare av barnvagnar av märket Nowalex. Dessa fyra var: Anna & Axel, Swekidz, Little Baby Bee och Barnvagnar webbutik/ Fortune International. Tre av dessa sålde vagnen Nowalex Senator, en sålde vagnen Nowalex Focus Comfort, och tre sålde Nowalex Focus. De tre som sålde Senator var samma näringsidkare som sålde Nowalex Focus.

I det initiala skedet av projektet meddelade en av återförsäljarna av vagnen Senator att man skulle sluta sälja vagnen och en av återförsäljarna som tillhandahöll båda vagnarna meddelade att butiken skulle upphöra och att man därför inte längre levererar till kund. Samtidigt meddelade en av näringsidkarna att fabriken skulle upphöra att leverera vagnen Senator. Eftersom Nowalex Senator inte längre tillhandahålls till kund och därför inte går att beställa för provning, uteslöts vagnen ur marknadskontrollen. Kvar fanns alltså en återförsäljare av Focus Comfort och två återförsäljare av Focus.

Ett exemplar av Focus Comfort och ett exemplar av Focus beställdes. Återförsäljaren av Focus erbjuder leverans till Danmark där det utvalda testlaboratoriet ligger, och vagnen skickades därför direkt dit. Focus Comfort skickades till Konsumentverket och skickades i originalförpackning men i förstärkt emballage vidare till laboratoriet.

4.2 Provning

Barnvagnarna provades mot den europeiska barnvagnsstandarden SS-EN 1888:2003 + A1/A2/A3:2005 av danska Forbrugerlaboratoriet, som är ackrediterat för barnvagnsprovningar enligt nämnd standard.

5 Resultat

5.1 Provade vagnar

När vagnarna packades upp på Forbrugerlaboratoriet visade det sig att båda vagnarna var av typen Nowalex Focus Comfort trots att en av dem marknadsförs som Nowalex Focus. Detta visades sig genom att de båda var till utseendet identiska (så när som på färgen) samt att de var märkta med ”Focus Comfort”. Detta trots att de marknadsförs under två olika produktnamn hos olika återförsäljare. Beslutet togs att låta prova båda exemplaren.

Vagnen är av typen duovagn, dvs vagnen består av ett barnvagnschassi med tillhörande liggdel och sittdel. Liggdelen tas av från chassit och ersätts med sittdelen när barnet kan sitta själv.

Kostnaden för vagnen är strax under 3000 kr exklusive frakt. Återförsäljare av Focus Comfort är Anna & Axel (motpart), Swekidz (motpart) och Barnvagnar webbutik/ Fortune International. Tillverkare av vagnen är P.P.H.U ”Nowalex” med huvudkontor och fabrik i Polen.

5.2 Säkerhetsbrister

Nowalex Focus Comfort uppfyllde inte EN 1888 på 15 punkter. Utöver dessa 15 punkter finns 2 anmärkningar som är direkta säkerhetsbrister. Punkterna är väsentligen samma på de båda testade vagnarna, det finns endast mindre skillnader. 3 av punkterna är samma anmärkningar som på Nowalex Focus i marknadskontrollen 2009.

Nedan presenteras de punkter som av Konsumentverket bedöms medföra de allvarligaste riskerna. Det är dock viktigt att poängtera att samtliga 15 punkter i testprotokollet innebär någon form av säkerhetsrisk.

5.2.1 Klämrisk

Mellan sittdelen och chassit bildas en öppning som kan nås av ett barn som sitter i vagnen. När vagnen körs rör sig sittdelen i sidled och barnet kan då klämma fingrarna. Vagnen uppfyller inte SS-EN 1888:2003 punkt 6.1.1.

Klämrisk mellan chassi och sittdel

5.2.2 Foder liggdel

Klädseln i liggdelen är inte fastsatt vilket innebär att barnet kan få den över ansiktet. Detta innebär en kvävningsrisk. Vagnen uppfyller inte SS-EN 1888:2003 punkt 6.1.7.

Löst sittande foder som kan utgöra en kvävningsrisk

5.2.3 Brister i effektivitet hos selen

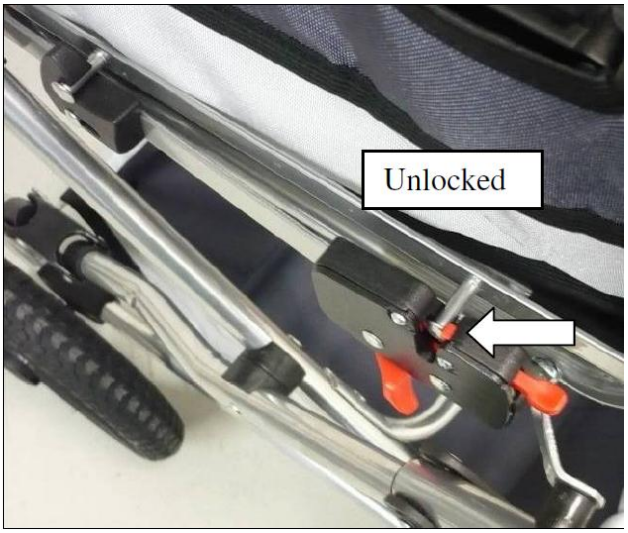
Selen höll inte testdockan på plats. Detta innebär en risk för att barnet kan falla ur vagnen och skadas allvarligt. Vagnen uppfyller inte SS-EN 1888:2003 punkt 15.1.1 (A1).

Selens geometri och begränsningar i åtspänning gör att ett barn kan falla ur selen

5.2.4 Installation av sittdelen på chassit

Sittdelen kan installeras på ett sådant sätt att låset inte låser på båda sidorna, utan att det är uppenbart för den som installerar sittdelen. Om sittdelen lossnar kan den välta ur vagnen med barnet i. Barnet riskerar då att skadas allvarligt. Vagnen uppfyller inte SS-EN 1888:2003 punkt 6.3.2.

Sittdelen kan förskjutas i sidled vilket gör att låset inte låser ordentligt

5.2.5 Stabilitet

En skötväska designad för att hänga på barnvagnens handtag medföljer vagnen. I instruktionsboken anges maxvikten som får läggas i skötväskan till 2 kg. När 2 kg läggs i skötväskan vid givna testvillkor välter vagnen vilket innebär risk för kroppsskada för barnet. Testet är inte utfört strikt enligt standarden som säger att vikten ska läggas i varukorgen, men är ändå relevant då lastfallet är förväntat och troligt. Testet är utfört och av provningslaboratoriet bedömt som underkänt enligt 7.1.

Vagnen välter i backe med last i skötväskan

5.2.6 Brister i effektivitet hos sele

Selens spännen ska hålla för en dragkraft på 200 N. De båda testade vagnarnas spännen släppte vid 13 N respektive 10 N. Detta innebär att ett barn lätt kan öppna spännena och därefter falla ur vagnen med risk för allvarlig kroppsskada som följd. Vagnen uppfyller inte SS-EN 1888:2003 punkt 15.1.

Selens spännen släpper vid mycket låg kraft

5.2.7 Brister i effektivitet hos sele

Remmarna får inte glida mer än 20 mm när en given kraft anbringas. Det gör remmarna hos båda vagnarna. Det innebär att ett barn kan justera ut selen själv, alternativt att selen ”växer” när barnet lutar sig i sidled eller framåt. Faller barnet ur selen innebär det risk för allvarlig kroppsskada. Vagnen uppfyller inte SS-EN 1888:2003 punkt 15.1.

Selens band glider när en kraft appliceras

5.2.8 Användarinstruktioner

Saknas. Får kunden inte tillräcklig information om produkten finns risk att produkten inte används/ underhålls på rätt sätt. En av återförsäljarna (Anna & Axel) skickade inte med någon användarmanual, utan denna var tvungen att beställas separat. Användarmanualen ska enligt standarden vara på det språk som talas i det land vagnen säljs, men var på engelska. Vagnen uppfyller inte SS-EN 1888:2003 punkt 21.4.

5.3 Övriga anmärkningar

Förutom ovanstående brister som har direkta hänvisningar till standarden finns även ytterligare ett antal anmärkningsvärda brister i säkerheten som medför risker.

5.3.1 Suffletten passar inte runt sittdelen då den är i liggläge.

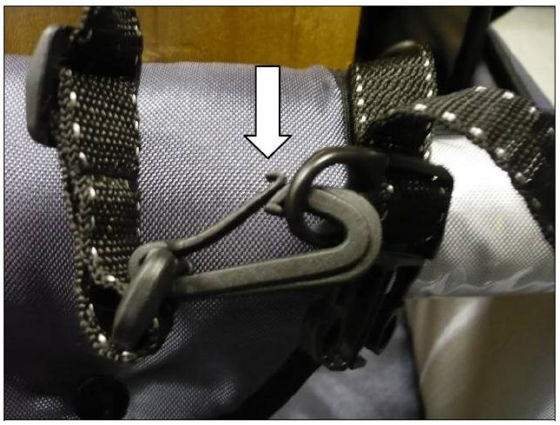
Sufflettens tyg täcker barnets ansikte då sittdelen är i liggläge vilket medför risk för kvävning.

Suffletten passar inte runt sittdelen och utgör därför en kvävningsrisk

5.3.2 Samtliga seleskrokar felmonterad på bägge vagnarna.

Samtliga (totalt fyra) seleskrokar som fäster axelbanden i midjebandet var felmonterade så att låsläppen ligger utanför karbinen. Detta innebär att karbinen kan öppna sig vid belastning varpå barnet riskerar att falla ut ur selen med allvarlig kroppsskada som följd.

Felmonterade seleskrokar

5.3.3 Åtkomligt skum på bygeln

Skummet som täcker bygeln är åtkomligt för barn och små bitar kan dras loss. Smådelar innebär kvävningsrisk om barnet får dem i munnen.

Åtkomligt skum på bygeln som hör till sittdelen

5.3.4 Flera klämrisker och vassa kanter

Vagnen har en mängd vassa kanter åtkomligt för barn och även ett antal klämrisker.

Exempel på klämrisk: Mellan sits och fotstöd

Exempel på vass kant: Handtag

6 Slutsatser

Nowalex Focus Comfort har anmärkningsvärt många säkerhetsbrister, detta trots att vagnen uppges vara en förbättrad version av vagnen Focus av samma märke. Focus Comfort uppvisar dessutom flera allvarliga fel som är identiska med de som påträffades hos Focus i marknadskontrollen 2009–2010. Dessa fel är dessutom av sådan art att de kan ses med blotta ögat och därför är något som återförsäljarna av vagnen borde kunnat upptäcka vid en inspektion.

7 Åtgärder

Konsumentverket anser att de många säkerhetsbristerna hos Focus Comfort inte kan undanröjas på annat sätt än genom saluförbud och återkallelse från konsumenter. Mot bakgrund av de allvarliga bristerna har Konsumentverket valt att inte ta upp förhandlingar med företagen om frivilliga åtgärder. Verket har därför fattat beslut om förbud att tillhandahålla vagnen samt beslut om att vagnen ska återkallas från konsument. Dessa beslut gäller för samtliga fyra återförsäljare och har kommunicerats till dessa.

Konsumentverket
Box 48
651 02 Karlstad

Telefon: 0771-42 33 00
Webbplats: www.konsumentverket.se
E-post: konsumentverket@konsumentverket.se